

TSPAKB 2. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı

(13 Aralık 2001, İstanbul)

Y. Ziya Toprak

Başkan, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Sayın Temsilcisi,
Değerli Üye Temsilcilerimiz,

Toplantımıza hoş geldiniz. Birliğimiz Yönetim ve Denetim Kurulları ve Birlik çalışanları adına hepinizi en içten saygılarımla selamlıyorum.

Biliyorsunuz dün bu salonda Üçüncü Üye Toplantımızı gerçekleştirdik. Katılımcı kompozisyonunun farklı olabileceğini düşünerek dünkü toplantı ile ilgili bazı hususlara değinirsem, ya da dünkü konuşmamdaki bazı hususları tekrar edersem anlayışla karşılanmamı dilerim.

Yakın tarihimizin en derin ekonomik krizini 2001 yılında yaşadık, yaşıyoruz. Bu krizden tüm kesimler derin şekilde etkilendi. Tabii ki, aracılık mesleğini icra eden bizler de etkilendik. İşlem hacmimiz, gelirlerimiz azaldı. Özvarlıklarımız reel olarak eridi.

Böylesi bir ortamda, bir çok aracı kurumumuz sermaye yeterliliği tebliği gereğince işletmesine yeni öz kaynak koyma yükümlülüğü ile karşı karşıya kalacak.

Bir çok değerli meslektaşımız işsiz kaldı. Elindeki avucundaki birikimiyle geçinmeye çalışıyor. Aracı kurumlarımızın çok geniş bir kesimi Borsa dışında gerçekleştirdikleri işlemlerin tescili ile ilgili olarak ciddi gecikme faizi ödeme yükümlülüğü ile karşı karşıya...

Yüzde yüz elli devalüasyona maruz kalan ülkemizde ABD Doları üzerinden ödenmeye devam edilen bir takım sermaye piyasası işlem giderleri...

Müşteri ismine saklama hesap açılışı ve yıllık giderleri gibi...

Daralan gelirler, eriyen özvarlıklar ve 190 Banka ve Aracı Kurum...

Bu aşırı rekabet ortamında, yaygın iddialara göre, komisyon iadesi yoluyla müşteri elde etme mücadelesi...

İşte 2001 Yılı Aralık Ayında Sektörümüzün içinde bulunduğu durum.

Böyle bir ortamda sadece kendi aramızda dertleşmek ve dövünmek yerine sektörümüzün sorunlarını birlikte paylaşmak durumunda olduğumuz SPK VE İMKB Sayın Başkanları ile, Yönetim, Denetim Kurulları Üyelerini, Başkan ve Başkan Yardımcılarını toplantımıza davet ettik...

Eksik olmasınlar, sayın Başkanlar ve diğer yetkililerin önemli kısmı hazır bulundu. Zaman kısıtı olmadan sorunlarımızı tartıştık....

Tabii ki, dün burada konuşulan tüm sorunlar sayın Başkanlar ve diğer yetkililerle Birliğimizce aylardır yazılıyor, konuşuluyor, çözüm arayışları sürdürülüyordu.

Dün sizlerin de şahit olduğu gibi, en azından bir kısım sorunlarımız çözülmüş, çözüm yoluna girmiş, ya da çözüme olasılığı belirmişti.....

Kısaca özetlersek;

- Tüm aracı kuruluşların Tescil cezalarında mümkün olabilen maksimum iyileştirme yapılacak, bu iyileştirme şu ana kadar ödenmiş olanlar için de geçerli olacak, (Kasım 2000-Şubat 2001 arası dönem için kriz faizi yerine amme alacaklarına uygulanan faiz)
- Sermaye yeterliliği konusundaki sıkıntılarımız girişimlerimiz sonucu Kurulca değerlendirilmeye alınmış durumda,
- Fon aktarım maliyetlerinin düşürülmesi konusunda Takasbank'la yapılan görüşmeler olumlu sonuç verdi. İndirimli ve TL'na çevrilmiş rakamlar bugünlerde sanırım açıklanacak.
- Komisyon konusunda yaşandığı ifade edilen haksız rekabet, komisyon oranlarının sektör olarak kendi içimizde belirlenmesi ve denetlenmesi ilkesi çerçevesinde çözüme kavuşturulacak. Bu konudaki karar Bakanlar Kurulu'nda imza aşamasında,
- Birlik olarak bu konudaki girişimimiz yazılı olarak 6 Temmuz 2001 tarihini taşıyor. Dolayısıyla sıkıntıya zamanında el konulmuş, yasal sürecin başlatılması sağlanmıştır.(İMKB Y.K.K. İMKB Genel kurulu, SPK Kararı, Bak.Kur.Kar.)
- Lisanslama ve Sicil Tutma yetkisi, talebimiz üzerine Birliğimize devredilmiştir. Bu devir tedrici şekilde gerçekleştirilecek.

Değerli Üye Temsilcilerimiz,

Bildiğiniz gibi, Birlik Yönetimimiz 3 Nisan 2001 tarihinde görev bölümü yaparak işe başlamıştı.

21 Haziran'da Olağanüstü Genel Kurul yaparak Birlik Personel alabilme ve çalışabilme imkânına kavuşmuş oldu.

Çekirdek kadromuzu tamamladık.

Arkasından MESLEK KURALLARI ve DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ'Nİ derlemeye başladık. Bu çalışmada, sermaye piyasaları gelişmiş hemen tüm ülke deneyimlerinden yararlanma gayreti içinde olduk.

Hazırlanan taslak metni 29 Eylül 2001 tarihinde Kemerburgaz'da yaptığımız İkinci Üye Toplantısı'nda sizlerle birlikte gün boyu, tartıştık.

Eleştirileri de göz önünde tutarak, hazırladığımız meslek kuralları ve Disiplin Yönetmeliği taslakları üzerindeki çalışmalarımızı sürdürdük. Nihai taslakları sizlere ve mevzuat gereğince eş anlı olarak Kurul'a sunduk. Kurul'un görüşleri doğrultusunda bazı revizyonları takiben oluşan nihai metni bugün onaylarınıza sunuyoruz.

Öz düzenleyici bir kurum olarak görevimizin meslek ilke ve kurallarını belirleyerek, bu kurallara uyumu sağlayıcı her türlü eğitim ve gözetim faaliyetini yürütmektir.

Takdir edileceği üzere, tüm bu çabalara karşın meslek onurunu ve itibarını zedeleyen davranışlara yaptırım uygulanmaması , sözü edilen kurallara birebir uyum gösteren kurumlara karşı haksızlık anlamına gelir. Bu husus evrensel kabul görmüş bir gerçektir.

Değerli üye temsilcilerinin Yönetmelik hükümlerini bu çerçevede değerlendireceklerine inancımız tamdır.

Birlik Yönetimi olarak şu husustan emin olmanızı isteriz. Gerek meslek kuralları , gerekse disiplin yönetmeliği üzerinde satır satır değil, kelime kelime durulmuş, onlarca kere üzerinden geçilmiştir. Her şey tartılmaya çalışılmış, sonucunun ne olabileceği kestirilmeye çalışılmıştır.

Çünkü biz sadece sektörün içinden gelmiş biri değiliz, sektörün bilfiil içindeyiz ve düzenlemenin bizler için de geçerli olacağının bilincindeyiz.

Bununla birlikte hala atladığımız bazı hususlar varsa, bunların düzeltilme merciinin de siz değerli temsilcilerden oluşan bu yüce heyet olduğunda her halde en küçük bir kuşku yoktur. Bu duygu ve düşüncelerle, oluşturduğumuz Meslek Kurallarının sermaye piyasamızın gelişmesi yönündeki çabalara güç katacağına ve daha saygın bir meslek kitlesi oluşturmada ciddi katkı sağlayacağına inanıyoruz.

BİNA KONUSU

Birliğimizin önemli bir konusu da, şüphesiz, tüm fonksiyonlarını gereği gibi yerine getirebileceği uygun bir çalışma ortamına, bir mekana sahip olmasıydı.

Bu husus göreve başladığımızda üzerinde öncelikle durduğumuz konulardan biri olmuştur. İçinde bulunduğumuz kriz ortamında üyelerimize ilave yük yüklemenin güçlüğüne hesaba katarak Borsamızdan maddi destek talebinde bulunduk.

Bu talebimiz olumlu karşılandı. Büyük kısmı sağlanan bu destekle, uzun yıllar ihtiyaca cevap verecek nitelikte, kaliteli bir iş merkezinden kat satın aldık ve tefrişi ile ilgili çalışmaları başlattık.

İmkanlarımız elverdiği takdirde birkaç ay içinde kendi binamızda sizlere hizmet sunum imkanı bulabileceğimizi umuyoruz.

İMKB Yönetimine, Başta Sayın Başkan olmak üzere, Üyelerimiz adına teşekkürlerimizi yinelemeyi görev sayıyorum.

İçinde bulunduğumuz yılda hukuken 9, fiilen altı aylık bir dönem için 1 Trilyon 25 Milyar TL'lik bir harcama içeren bütçe için huzurlarınıza gelip yetki talep etmiştik.

Bu bütçenin kabaca üçte birlik bölümü satın alınacak binanın tefrişi ile ilgiliydi. Bir de 100 Milyar TL'lik iştirakler kalemi vardı.

Bu fasıldan Merkezi kayıt kuruluşu için 50 Milyar TL ödeme yapıldı.

Buna mukabil satın aldığımız binanın KDV konusu gündeme geldi. Bu bedeli bu yılki bütçeden, yani bina tefrişine ayırdığımız ödenek ile İştirakler faslından karşılamak zorunda kaldık. Tabii ki Yönetim Kurulumuza tarafınızca tanınmış olan Aktarma yetkisi dahilinde.

Böylece 2001 yılı bütçesi, raporumuzda da belirtildiği üzere küçük bir fazla ile kapatılmış olacak.

Bu konudaki kesin rakamlarımızı ve faaliyetlerimizin ayrıntılı hesabını Nisan yada Mayıs ayında yapılacak Olağan Genel Kurul'da sizlere vermeye çalışacağız.

2002 yılı bütçesine gelince; 2002 Yılı için onayınıza sunduğumuz 2 Trilyon 750 milyar TL'lik bütçe 2001 yılına ait bütçe ile karşılaştığında ilk planda çok yüksek bir artışı gösteriyor gözükse de, 2001 bütçesinin altı aylık olduğu dikkate alındığında nominal artış oranının sadece % 34 olduğu görülecektir.

Bu bütçede de yeni kurulmuş ve yapılanma sürecinin devam ettiği tüm kurumlarda olduğu gibi yatırım harcamaları önemli yekün tutmaktadır. Bunlar arasında, yaklaşık 600 Milyar TL ile 1000 metrekare civarında alana sahip bulunan yeni ofisimizin tefrişi başta gelmektedir.

Bu tefrişte fonksiyonellik ön planda tutulacak, lükse kaçılmadan, ancak Siz değerli üyelerimize ve sermaye piyasamıza layık bir görünümün sağlanması hedeflenecektir.

Hazırlanacak mekan, toplantı salonlarıyla ve diğer tüm olanaklarıyla sizin mekanınız olacaktır. Sizlere hizmet sunmak için yapılmaktadır. Anlayışımız bu, çabamız budur.

Uluslararası kuruluşlarla ilişkilerimizin şimdiden artmaya başladığı dikkate alındığında ülkemizin tanıtımı, prestiji açısından da bu konunun önemi açıktır.

Tefrişin süratle tamamlanması ve mevcut ofis için ödemekte olduğumuz kiradan bir an önce kurtulunması için elden gelen tüm gayret sarf edilmektedir.

Değerli Üye Temsilcilerimiz,
Birliğimizin mevcut 11 kişilik kadrosunun, önümüzdeki yıl, üstleneceğimiz Lisanslama, Eğitim, Denetim ve benzeri faaliyetler nedeniyle bir miktar artış göstermesi kaçınılmazdır.

Personel konusunda, gereksiz kadro yaratılmaması, etkin ve verimli çalışmayan elemanlara asla yer verilmemesinin temel ilkelerimizden biri olduğunu bu vesile ile vurgulamak isteriz.

Tüm faaliyetlerimizde tasarruf ilkelerine azami şekilde uyulmakta olduğunu, gereksiz ödemelere yer verilmediğini, alın terinizden ödediğiniz aidatların yerli yerinde kullanılmakta olduğundan emin olmanızı istirham ediyoruz.

Değerli Temsilciler,
Birlik sizin Birliğiniz, bizler görev verdiğiniz süre içinde size hizmet sunan meslektaşlarınız konumundayız.

Birliğinize sahip çıkın. Bir aksaklık gördüğünüzde, ya da herhangi bir tereddüt olduğunda doğrudan doğruya bizi arayın. Sorunuza yanıt verelim.

Mesleği ilgilendiren sorunları bize aktarın, çözüm için çaba harcayalım.
Unutmayın Birlik'ten güç doğar.
Hepinize saygılar sunarım.